

[Morten Lange.]

styrende og ikke blot et selvejende seminarium.

Kjær Rasmussen: Dette lovforslag er jo et bevis på, at aktion og demonstration dog trods alt kan nytte en gang imellem. Det er vel de færreste af os, som ikke husker de mange demonstrationer, som var i efteråret.

Ifølge det foreliggende forslag skal de 19 såkaldt private seminarier i fremtiden have alle udgifter dækket af staten ud fra den motivering, at al videregående uddannelse bør være gratis. Dette hovedsynspunkt kan VS tilslutte sig. Denne tilslutning gælder imidlertid ikke de midler, der tages i brug for at opnå, at skolepengene kan falde bort.

Det er meget bemærkelsesværdigt i en lov at fastslå, at en bestemt virksomhed drives for statens penge, samtidig med at en væsentlig kompetence lægges i hænderne på en ikke-ansvarlig bestyrelse. I bemærkningerne til forslaget står der direkte, at man ønsker at bevare det private element i de private seminarier, og at det foreliggende lovforslag bygger på det synspunkt, at staten overtager udgifterne til drift og anlæg af private seminarier, men således at disse ledes af bestyrelser, hvis medlemmer ikke er udpeget af samfundet. Men hvad er da disse bestyrelser kompetence? Ja, på det økonomiske område får de private seminariers bestyrelse ingen som helst betydning. Snarest vil de kunne virke som et unødvendigt hæmmende mellemlid. Det fremgår klart af bemærkningerne, at der fremover ikke vil blive gjort forskel på de to typer af seminarier, altså de private og de statslige.

I bemærkningerne står der bl. a. — og det, jeg kommer ind på nu, er det ideologiske område, som også lige blev berørt af hr. Morten Lange — at læreruddannelsen på de private seminarier har en gammel tradition bag sig, og at disse seminarier ofte har bygget på et særligt livssyn. Endvidere at den livsopfattelse eller de traditioner, som gør sig gældende på en række af de private

seminarier, ikke tilsigtes berørt af nyordningen. Og endelig at bestyrelsen ansætter og afskediger seminariets leder og eventuelt tillige dets lærere. Disse bemærkninger viser med al ønskelig tydelighed, at det fortsat skal være muligt at drive ensidig ideologisk indoktrinering på landets seminarier. De lærere, der søger ledige stillinger på skoler, der drives for samfundets midler, skal fortsat kunne udsættes for diskriminerende spørgsmål om tilhørsforhold til folkekirke, Indre Mission, eller hvilket livssyn den pågældende bestyrelse nu ellers viser sin bevågenhed.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, hvor lidt omsorg der er vist for de grupper, der befolker institutionerne. Jeg tænker her på lærerne og de studerende. Det slås således direkte fast, at hverken lærere eller studerende må have sæde i bestyrelserne, under henvisning til, at noget tilsvarende ikke findes ved statsseminarierne. For os at se er det rent ud paradoksalt, at netop de grupper, der, hvad angår indsigt og interesse, måtte anses for at være de bedst egnede, simpelt hen udelukkes fra det besluttende organ. Det er et synspunkt, som vi aldeles ikke kan dele.

Det er ikke så længe siden, VS fremsatte et forslag her i tinget om støtte til uddannelse. I dette forslag indgik også, at vi ønskede oprettet uddannelsesråd ved de enkelte institutioner, altså uddannelsesråd, hvori der var en fifty-fifty repræsentation. Vi synes, det er en ganske rimelig ting, at der må være en meget snæver forbindelse mellem arbejde og bestemmelse. De mennesker, som arbejder på en institution, må så sandelig også være medbestemmende på den pågældende institution.

Sagen her kunne have været ordnet ved at gøre uddannelsen af lærere til den offentlige skole til et offentligt foretagende, altså ved at have givet alle seminarier samme status. Derved ville man også have løst et andet problem, nemlig lærernes ansættelsesforhold. Det er helt uholdbart, at den frihed, der gives disse private bestyrelser til at